

Protocol aangepast programma Frans of Duits voor leerlingen met een ernstige vorm van dyslexie

Christelijk College de Noordgouw Heerde

oktober 2016

dhr. J.M. de Vries
rector-bestuurder

mw. H. Bezuijen
conrector

Christelijk College

de Noordgouw

Inleiding

Voor leerlingen met een ernstige vorm van dyslexie levert het volgen van de moderne vreemde talen Frans en/of Duits vaak onoverkomelijke problemen op. Daardoor komen leerlingen soms op een lager onderwijsniveau terecht dan zij op basis van hun capaciteiten aan zouden kunnen. Voor deze leerlingen is het onder voorwaarden mogelijk voor één van deze twee talen dispensatie te krijgen of een aangepast programma te volgen. In dit protocol staat beschreven wat het verschil is tussen dispensatie en het volgen van een aangepast programma, welke leerlingen voor een van beide in aanmerking kunnen komen, wat daarbij de te volgen stappen zijn en wat de consequenties in het vervolgonderwijs (kunnen) zijn.

Aangepast programma of dispensatie

Dispensatie houdt in 'vrijstelling voor een vak'. Dispensatie kan alleen verleend worden als dit wettelijk gezien tot de mogelijkheden behoort (d.i. voor Duits in de bovenbouw in de sector economie op de mavo; voor Frans of Duits in specifieke gevallen bij HV-leerlingen: zie Wet- en regelgeving t.a.v. dyslexie).

Er zijn afspraken gemaakt over de invulling van de vrijgekomen studielast: leerlingen met ontheffing (dispensatie) benutten de vrijgekomen lessen Frans of Duits zo optimaal mogelijk. Zij werken tijdens de lessen van dit vak onder toezicht in het OLC (verantwoordelijkheid bij afdelingsleider) aan bepaalde taken/vakken. De vrijgekomen lesuren worden gebruikt ter ondersteuning van de resterende taal (Frans óf Duits). Daarnaast, en indien gewenst, bestaat de mogelijkheid dat een leerling tijdens deze uren ook aan de vakken Nederlands en Engels werkt. De dyslectencoach stemt (mmv de mentor) de invulling van deze vrijgekomen uren af met de talendocenten en de behoefte van de individuele leerling. De dyslectencoach legt de afspraken vast, de mentor houdt – in samenspraak met de dyslectencoach – in de gaten of de leerling zich houdt aan de gemaakte afspraken en koppelt de voortgang terug aan de afdelingsleider.

De medewerkers van het OLC weten welke leerlingen tijdens bepaalde lessen in het OLC werken. Bij afwezigheid geeft het OLC een seintje aan de betreffende afdelingsleider. In overleg met de VIP-room kan deze leerling tijdens de dispensatie uren ook in de VIP-room aan het werk. De VIP-roommedewerkers zijn dan verantwoordelijk voor deze leerling tijdens deze uren. Of een leerling in het OLC of in de VIP-room werkt, wordt in onderling overleg o.l.v. de afdelingsleider vastgesteld. Het is echter voor iedereen duidelijk waar de leerling zich bevindt, wat hij/zij tijdens deze uren doet en wie het toezicht/de verantwoordelijkheid daarbij heeft.

Wanneer er wettelijk gezien geen dispensatie verleend mag worden, kan een leerling in aanmerking komen voor een **aangepast programma**. De vaksectie bepaalt de inhoud hiervan. Bij het volgen van een aangepast programma voor Frans of Duits blijft de leerling in principe in de les aanwezig. De docent kan een leerling wel op gezette tijden met een andere opdracht buiten het lokaal laten werken. Het toezicht zou aan het OLC gevraagd kunnen worden. De verantwoordelijkheid blijft dan wel bij de docent.

Het is dus altijd duidelijk waar een leerling met dispensatie of met een aangepast programma is, wat hij/zij doet en wie hier toezicht op en/of de verantwoordelijkheid voor heeft.

Becijfering

Voor leerlingen met een aangepast programma gelden de vastgestelde bevorderingsnormen met dien verstande dat een cijfer voor het vak waarvoor dit aangepaste programma gevolgd wordt ontbreekt. Wanneer een leerling een aangepast programma volgt, maakt hij/zij voor dit vak aangepaste toetsen. Op het rapport komt geen cijfer te staan, maar een beoordeling. Die beoordeling moet voldoende zijn.

Het aangepaste programma wordt beoordeeld op inzet en werkhouding en in mindere mate op prestaties; deze worden uitgedrukt in de letter 'G' (Goed), 'V' (Voldoende) of 'O' (Onvoldoende). Uiteraard moet het aangepaste programma minimaal met een 'V' worden afgesloten. Wanneer de leerling onvoldoende inzet toont, wordt dit bijtijds signaleerd en worden er gesprekken gevoerd met de leerling door de dyslectencoach met het doel te voorkomen dat een leerling met een aangepast programma op een onvoldoende beoordeling uitkomt. Mocht een leerling desondanks onvoldoende inzet blijven vertonen en een onvoldoende staan op zijn overgangsrapport, dan wordt deze meegeteld als een tekort. Op het rapport wordt vermeld dat er een aangepast programma is gevolgd voor Frans of Duits.

Leerlingen met dispensatie voor Frans of Duits, krijgen geen cijfer/beoordeling voor dat vak op hun rapport.

Wanneer kan een aangepast programma Duits of Frans aangevraagd worden

- mavo leerjaar 3 Duits
- havo/vwo leerjaar 2 Frans: na periode 2. Ook in leerjaar 3.
- havo/vwo leerjaar 3 Duits

N.B.¹ een leerling mag in mavo 3 ook een vervangend vak volgen i.p.v. een aangepast programma voor Duits, als dit roostertechnisch mogelijk is.

N.B.² wanneer een havo/vwo leerling in leerjaar 2 een aangepast programma Frans gaat volgen (kan pas ná periode 2), volgt hij in leerjaar 3 ook een aangepast programma voor dat vak. Er kan in leerjaar 3 dan **niet** voor een aangepast programma Duits gekozen worden.

Voor het tijdstip waarop dispensatie aangevraagd kan worden: zie wettelijke regelingen.

Criteria waaraan een leerling moet voldoen om in aanmerking te komen voor het volgen van een aangepast programma

- De leerling beschikt over voldoende capaciteiten voor het huidige schoolniveau. De docentenvergadering dient zich hierover positief uit te spreken. Ook dient de leerling te voldoen aan de overgangsnorm als het cijfer van het vak waarvoor het aangepaste programma aangevraagd wordt niet meegewogen wordt.
- Er is sprake van dyslexie (verklaring op school aanwezig).
- De leerling heeft het normale programma voor Frans en Duits gevolgd tot het tijdstip waarop het aangepaste programma Frans of Duits aangevraagd mag worden.
- De leerling levert een optimale inspanning en past de leerstrategieën optimaal toe. De huidige inspanning levert onvoldoende resultaten op voor Frans en/of Duits.
- De huidige inspanning is buiten proportie en gaat ten koste van de inspanning voor andere vakken of als de cijfers voor de Frans/Duits volledig meetellen, voldoet de leerling niet de overgangsnormen.
- De leerling maakt gebruik van extra tijd bij toetsen.

- De leerling maakt voor het maken van zijn toetsen voor de talen gebruik van Sprint-Plus (bij de MVT met spellingcorrector).

Routing (bij voorkeur afronden binnen een week):

- Signalering door de talendocenten / mentor of ouders/verzorgers.
- Inventarisatie per mail bij talendocenten en mentor (invullen vragenlijst). Aansturing door afdelingsleider.
- Overleg mentor en afdelingsleider over eventueel aanvragen aangepast programma.
- Afdelingsleider neemt contact op met de orthopedagoog /dyslectencoach voor advies.
- Afdelingsleider en decaan voeren een gesprek met ouders/verzorgers en leerling en stellen een contract op waarin de gevolgen van het aangepaste programma voor profielkeuze en studiekeuze voor deze leerling vermeld staan.
- Ouders en leerling ondertekenen het contract. Dit contract komt in de map bij de administratie.
- De afdelingsleider informeert de collega's en vermeldt het feit dat deze leerling een aangepast programma volgt voor Duits / Frans in Magister.
- De afdelingsleider informeert de administratie dat er een vermelding moet komen op het rapport.